

Laatdienst 3 maart 2024 binnen het jaarthema: **Laat mij maar zingen**

Vandaag: delen uit de Missa Solemnis van Huub Oosterhuis en Tom Löwenthal

Voorganger: Annerien Groenendijk

Ik wil jullie graag deelgenoot maken van mijn zoektocht met deze mis van Oosterhuis en Löwenthal; toegespitst op de delen van deze mis die we vandaag horen en zingen. Wat is hier aan de orde? Wat is de samenhang en vooral: wat is de nog steeds actuele boodschap sinds 1991 – tot nu in 2024?

Ik probeer dichtbij de teksten te blijven die we vandaag horen en zingen...

Normaal gesproken bestaat een gezongen mis uit de vaste gezangen die daarin een plek hebben: Kyrie en Gloria, Credo en de gezangen rond de tafelviering.

Dat is bij deze Missa Solemnis niet het geval.

Het gaat om liederen voor de Dienst van het Woord en de Dienst van de Tafel.

Vanmorgen gaat het vooral om dat eerste deel.

De rode draad die ik gevonden heb bestaat in elk geval uit 3 facetten/accenten:

1. De roep om *gehoord en gezien te worden* door de Eeuwige. De dringende vraag aan de Eeuwige om *zich niet te verbergen* in een wereld vol geweld op onze afgebeulde aarde.
2. De roep om *Gods ontferming, Gods mededogen* over alles wat scheef gegaan is en scheef gaat in deze wereld vol geweld; waar het recht van de sterkste heerst en de aarde wankelt. "God van de armen, verschaf ons recht en maak ons tot mensen naar uw hart."
3. Daaruit voortvloeiend hoor ik *de roep om vernieuwd, aangeraakt en bemoedigd te worden*. Het thema dat Magda en ik gekozen hebben voor vandaag en waar ik zo dieper op in ga: "Herschep ons hart, heradem ons verstand... wees de stem die ons geweten wekt"

Veel van de teksten in deze mis zijn ontleend aan de profeten, m.n. Jesaja.

De Bijbelse (en ook hedendaagse) profeten zijn bij uitstek 'waakhonden'. In de Bijbel komen we ze vaak tegen op momenten dat het ergens misgaat of misgegaan is. Ze hadden vaak de ondankbare taak om hun geloofsgenoten te vertellen dat het zo echt niet kon, zo niet moest...

Het werd hen niet in dank afgenomen dat ze een ander, kritisch geluid lieten horen.

Zoals we dat ook in het NT lezen (hoorden in het gezongen Evangelie) over Johannes de Doper, over Jezus.

En dat is nog steeds zo... kritische geluiden die een beroep doen op ons geweten, op onze manier van leven, worden vaak als lastig ervaren.

In dit rijtje hoort nadrukkelijk ook Micha, tijdgenoot van Jesaja. Van deze profeet is er maar een klein boekje, maar met veel zeggingskracht en realiteitszin!

Ik beperk me tot die woorden uit Micha 6 vers 8.

"Het is je bekendgemaakt, o mens, wat goed is en wat God van je vraagt.

Niet anders dan recht doen, trouw liefhebben en weloverwogen, bedachtzaam, je weg gaan samen met je God."

Niet anders, *slechts dit* is het wat God van mensen vraagt!!
Zo simpel kan het zijn. En tegelijk zo groot en vaak ingewikkeld.
Om daarnaar en daarmee te kunnen leven klinkt die roep tot de Eeuwige, die wij in deze mis **als kern** hebben opgevat.

**“Herschep ons hart, heradem ons verstand...
Wees de stem die ons geweten wekt...”**

Herschep ons hart ...

Ons hart is vaak vol van alles wat ons afleidt van waar het werkelijk om gaat/op aankomt.

Ons hart, dat vaak *verhard* is ook, omdat het anders niet vol te houden is, om te leven in een wereld waarin het recht van de sterkste regeert en de aarde afgebeeld wordt.

Ons hart moet weer *toegankelijk* worden en dus *herschepen*, om te *voelen*, om mededogen te hebben en *geraakt* te worden door het heilig vuur van de verontwaardiging over wat niet goed gaat en niet goed is.

Heradem ons verstand...

Ook daarvoor geldt: we weten het in de kern wel, waar het misgaat en wat er zou moeten veranderen. Maar we zitten vaak zoveel ‘in ons verstand’ dat we ons hart/gevoel niet meer kunnen bereiken.

Heradem ons verstand wil ik vandaag verwoorden als: *breng die twee weer bij elkaar en in balans: hart en verstand...*

Wees de stem die ons geweten wekt

We weten o.g.v. die oude verhalen, wat de *intentie* van God, de Eeuwige, is;

Die de aarde boetseerde, grondvestte, vasthoudt.

Die haar niet geschapen heeft als *een chaos*, maar opdat zij ingericht en bewoond wordt.

De belofte ons gegeven in de Godsnaam: Ik zal er zijn, kan helpen om het vol te houden.

Daarbij hebben we het nodig om steeds weer te *hervinden of ontdekken* waar het voor ons- voor jou en mij *werkelijk op aankomt*.

Levend als zoekend mens in 2024.

Mensen met de wens om gevoed en bemoedigd te worden door die oude woorden...

Want daarom zijn wij toch hier bij elkaar op dit moment?!

Om onze spiritualiteit te voeden en te vieren. Om soms even uit te stijgen boven het alledaagse door mooie muziek en woorden die ons raken...

Wees de stem die ons geweten wekt

Ons geweten, ons morele kompas, dat ons helpt om koers te bepalen, om een weg te gaan die al eeuwen door mensen wordt gezocht en gevonden; om staande te blijven in deze wereld en op te komen voor wat recht is en goed.

In het spoor van de Eeuwige die zegt: *Spreek recht, laat zien wat trouw* is ... ik schenk jullie *licht, ik schenk jullie taal, woorden...* nog voor chaos was het woord, sprak het woord en werden jullie mensen.

Mensen, die niet voor de *dood* geschapen zijn, maar *geschapen om te leven!*

En om zo te leven hoef je alleen maar te doen *wat je al weet...*

En daar komt Micha 6,8 in beeld.

Micha zegt ons ook vanmorgen: jullie hoeven *niet naar de bekende weg* te vragen:

Het is je bekendgemaakt, o mens, wat goed is en wat God van je vraagt.

Je bent ermee geconfronteerd en je wordt er steeds *wéér* mee geconfronteerd!!

Draag er dan ook zorg voor dat het gebeurt - in het groot en in het klein:

Recht doen, trouw liefhebben en weloverwogen, bedachtzaam je weg gaan samen met je God.

Wat God van je vraagt is dan niet veel, maar wel alles!

Tafelgebed

U danken wij God, om Hem, Jezus Messias,

die uw liefde hoog hield door alle twijfels heen,

die zich daaraan bleef toevertrouwen,

ook toen de nacht viel en Hij door alle mensen verlaten werd.

Ons is Hij als een licht opgegaan,

als een baken van uw ontferming, God.

Hijzelf is ons tot voedsel geworden.

En zo gedenken wij Hem:

als uw mens, als uw trouw, als uw goedheid.

Hij die in de nacht waarin Hij verraden werd

brood nam, het zegende, brak en zei:

dit is mijn lichaam, gebroken voor u.

En hij nam de beker, dankte, zegende,

en liet de beker rondgaan en zei:

Dit is het nieuwe verbond, door mijn leven,

geef de beker door en gedenk.

Wij doen wat Hij gedaan heeft, breken brood,

delen de beker in de hoop dat een nieuwe wereld

komen zal waar brood en vrijheid is, genoeg voor allen.

Kom en woon bij ons, in ons, zend uw Geest,

hecht ons aaneen tot een stad van vrede,

een ruimte van gerechtigheid

een huis voor mensen, een tempel voor U.